

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВСП «ЕКОНОМІКО-ПРАВНИЧИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор

Олена ГРИБАНОВА

» _____ 2025

Вища математика та фінансова статистика
РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

підготовки фахових молодших бакалаврів
галузі знань: 07 управління та адміністрування
спеціальності: 072 фінанси, банківська справа,
страхування та фондовий ринок
освітньо-професійної програми: фінанси і кредит

Укладач: Віталій Бирський

Обговорено та ухвалено
на засіданні циклової комісії
економічних дисциплін та менеджменту
Протокол № 1 від «28» серпня 2025 р.
Голова ЦК

Ірина МОРДВІНОВА
(ім'я, прізвище)

Ухвалено Методичною радою коледжу

Протокол № 1 від «17» вересня 2025
Заступник директора з НМР

Альона ХОДАКОВСЬКА
(ім'я, с)

2025 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо- професійний ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма здобуття освіти	
Кількість кредитів - 4	Галузь знань <u>D бізнес, адміністрування та право</u> (шифр і назва)	Нормативна	
Загальна кількість годин - 120	Спеціальність <u>D2 фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок</u> (шифр і назва)	Рік підготовки: 2	
		3-й сем	4-й сем
		Лекції	
Тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття освіти: – 2 год	Освітньо-професійна програма <u>фінанси і кредит</u> (якщо програм декілька, вписати назви усіх програм)	14 год.	14 год.
		Практичні, семінарські, лабораторні	
	16 год.	16 год.	
	Самостійна робота		
	28 год.	22 год.	
	Вид контролю:		
	залік	екзамен	
	Освітньо-професійний ступінь: фаховий молодший бакалавр		

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Вища математика та фінансова статистика» є формування базових теоретичних знань та практичних навичок з застосування математичного апарату й статистичних методів збирання, оброблення та аналізу даних про фінансово-економічні явища й процеси, для системного пошуку й наукового обґрунтування економічної доцільності та кількісного оцінювання ефективності прийнятих управлінських рішень.

Основними завданнями вивчення дисципліни є:

- ознайомлення здобувачів з сучасним методологічним апаратом та теоретичними напрацюваннями вищої математики й фінансової статистики, що використовуються в діяльності складних фінансово-економічних систем та їх підрозділів;

- вивчення відповідних математичних й статистичних методів, що використовуються в дослідженнях різноманітних економічних й фінансових явищ для прийняття обґрунтованих управлінських рішень щодо вирішення відповідної проблематики;

- набуття навичок реалізації методів фінансових розрахунків сучасними інформаційно-обчислювальними засобами.

У разі успішного завершення курсу здобувач освіти набуває **програмні компетентності (з ОПП):**

ЗК 03. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово;

ЗК 06. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;

ЗК 07. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології;

ЗК 08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;

СК 01. Здатність використовувати теоретичний та методичний інструментарій фінансової, економічної, математичної, статистичної, правової та інших наук для розв'язання складних завдань у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

Програмні результати навчання, які досягаються за допомогою вивчення дисципліни (з ОПП):

РН 02. Володіти державною та іноземною мовами для складання ділових паперів і комунікації у професійній діяльності;

РН 06. Застосовувати набуті теоретичні знання у практичній діяльності для розв'язання професійних завдань;

РН 08. Здійснювати пошук, відбір та опрацювання інформації з різних джерел у процесі професійної діяльності;

PH 09. Вміти розв'язувати складні задачі у спеціалізованих сферах професійної діяльності;

PH 15. Демонструвати навички самостійної роботи та роботи в команді, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.

Міждисциплінарні зв'язки. Курс «Вища математика та фінансова статистика» потребує набутих студентами знань з математичних дисциплін під час отримання базової середньої освіти. В свою чергу, даний курс передує дисциплінам: «Інвестиційна діяльність», «Фінанси», «Фінанси підприємств», «Банківські операції». Даний курс також закладає базові математичні навички для опанування обчислювальним інструментарієм інших професійних дисциплін ОП «Фінанси і кредит», зокрема, при виконанні курсової роботи з «Економіки підприємства».

3. Програма навчальної дисципліни

Розділ 1. Лінійна алгебра

Тема 1. Матриці. Визначники та їх властивості.

Матриці та їх основні визначення; визначники другого та третього порядків, метод Крамера; властивості визначників.

Тема 2. Визначники вищих порядків.

Мінори та алгебраїчні доповнення; розкладання визначника по рядку, або стовпцю; визначники вищих порядків.

Тема 3. Операції над матрицями.

Лінійні операції над матрицями та їх властивості; матрична форма запису системи лінійних алгебраїчних рівнянь; обернена матриця.

Тема 4. Системи лінійних рівнянь.

Матричний метод та метод Гауса для знаходження коренів системи лінійних рівнянь. Система лінійних неоднорідних та однорідних рівнянь. Поняття несумісної, сумісної визначеної та сумісної невизначеної системи лінійних рівнянь.

Розділ 2. Функції однієї та декількох змінних. Диференціальне та інтегральне числення

Тема 5. Множини та послідовності.

Елементи теорії множин, основні визначення; множини натуральних, цілих, раціональних та дійсних чисел; послідовності, межі послідовності та її властивості.

Тема 6. Функції однієї змінної.

Поняття функції однієї змінної та способи її представлення; межа функції та її властивості; нескінченно малі та нескінченно великі величини.

Тема 7. Неперервність функції. Похідна. Дослідження функції.

Неперервність функції та точки розриву; похідна функції та її геометричний зміст, таблиця похідних, похідна складної функції; дослідження функції, умови її зростання та спадання, екстремуми.

Тема 8. Функції декількох змінних.

Функції декількох змінних та їх неперервність; частинні похідні; приклади застосування математичного апарату в економічних задачах, виробнича функція Коба-Дугласа.

Тема 9. Інтеграл та інтегрування функцій.

Поняття та властивості визначеного й невизначеного інтегралу; інтегрування різних функцій; чисельні методи для наближеного обчислення визначеного інтегралу, приклади застосування інтегралів в економічних задачах.

Розділ 3. Прикладні аспекти математичних основ в економіці та фінансах

Тема 10. Приклади застосування лінійної алгебри в економіці.

Таблиця «Витрати-випуск» в системі національних рахунків, модель міжгалузевго балансу Леонт'єва та приклади її застосування на промисловому підприємстві.

Тема 11. Економіко-математичні моделі фінансово-економічних задач.

Принципи побудови математичних моделей фінансово-економічних задач; задача лінійного програмування (ЗЛП) та форми її представлення; геометрична інтерпретація ЗЛП; методи оптимізації для розв'язку ЗЛП за допомогою інструменту «Пошук рішень» («Розв'язувач», «Solver») MS Excel; економічна інтерпретація отриманих рішень.

Розділ 4. Фінансова статистика

Тема 12. Предмет й метод фінансової статистики. Зведення та групування статистичних даних.

Поняття статистичного зведення й групування. Види статистичних групувань: структурні, типологічні, аналітичні. Методика проведення групування за варіаційними ознаками. Комбінаційне групування. Подання статистичних даних: статистичні таблиці, графічне зображення результатів зведення і групування, гістограма та полігон частот.

Тема 13. Статистичні показники.

Статистичні показники та їхня класифікація. Абсолютні показники: натуральні, умовно-натуральні, вартісні, трудові. Відносні показники: структури, динаміки, порівняння, інтенсивності, координації та виконання плану.

Тема 14. Середні величини.

Поняття та види середніх величин. Характеристики центру розподілу: степеневі та структурні середні. Прості та зважені степеневі середні величини: гармонійна, геометрична, арифметична та квадратична. Структурні середні величини: мода та медіана. Застосування середніх величин у фінансово-економічному аналізі.

Тема 15. Аналіз варіації ознак в статистичній сукупності.

Поняття, суть й характеристики варіації. Система статистичних показників варіації: абсолютні та відносні. Види дисперсій та правило складання дисперсій.

Тема 16. Статистичне вивчення динаміки фінансово-економічних показників.

Динамічний ряд, як інформаційна база фінансової статистики. Суть і види динамічних рядів. Система абсолютних і відносних характеристик оцінювання інтенсивності фінансово-економічного розвитку. Узагальнюючі характеристики динамічного ряду: середній рівень динамічного ряду; середні абсолютна і відносна швидкості динаміки; прискорення та уповільнення.

Тема 17. Методологія індексного аналізу фінансово-економічних показників

Суть та задачі індексного аналізу, поняття та класифікація індексів. Індивідуальні індекси. Зведені індекси, правила їх побудови: агрегатна форма зведених індексів; середньозважені індекси; індекси середніх величин та взаємозв'язок між ними. Види індексів середніх величин: фіксованого складу, змінного складу та структурних зрушень.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тематичних розділів і тем	Кількість годин				
	денна форма				
	усього	у тому числі			
		л	с/п	лаб.	сам.роб. інд.завд.
1	2	3	4	5	6
Розділ 1. Лінійна алгебра					
Тема 1. Матриці. Визначники та їх властивості	5	1	2	–	2
Тема 2. Визначники вищих порядків	6	2	2	–	2
Тема 3. Операції над матрицями	7	1	2	–	4
Тема 4. Системи лінійних рівнянь	10	2	2	–	6
Разом за розділом 1	28	6	8	–	14
Розділ 2. Функції однієї та декількох змінних. Диференційне та інтегральне числення					
Тема 5. Множини та послідовності	4	1	1	–	2
Тема 6. Функції однієї змінної	4	1	1	–	2
Тема 7. Неперервність функції. Похідна. Дослідження функції	8	2	2	–	4
Тема 8. Функції декількох змінних	8	2	2	–	4
Тема 9. Інтеграл та інтегрування функцій	6	2	2	–	2
Разом за розділом 2	30	8	8	–	14
Разом за 3 семестр	58	14	16	–	28
Розділ 3. Прикладні аспекти математичних основ в економіці та фінансах					
Тема 10. Приклади застосування лінійної алгебри в економіці	6	2	2	–	2
Тема 11. Економіко-математичні моделі фінансово-економічних задач	12	2	2	–	8
Разом за розділом 3	18	4	4	–	10
Розділ 4. Фінансова статистика					
Тема 12. Предмет і метод фінансової статистики. Зведення та групування статистичних даних	5	1	2	–	2
Тема 13. Статистичні показники	3	1	–	–	2
Тема 14. Середні величини	6	2	2	–	2
Тема 15. Аналіз варіації ознак в статистичній сукупності	6	2	2	–	2
Тема 16. Статистичне вивчення динаміки фінансово-економічних показників	6	2	2	–	2
Тема 17. Методологія індексного аналізу фінансово-економічних показників	8	2	4	–	2
Разом за розділом 4	34	10	12	–	12
Разом за 4 семестр	52	14	16	–	22
<i>Усього годин</i>	110	28	32	–	50

5. Темы лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Лекція 1. Матриці. Визначники та їх властивості. Визначники вищих порядків	2
2	Лекція 2. Мінори та алгебраїчні доповнення. Операції над матрицями	2
3	Лекція 3. Системи лінійних рівнянь: Метод Гауса для знаходження коренів систем лінійних рівнянь	2
4	Лекція 4. Множини та послідовності. Функції однієї змінної	2
5	Лекція 5. Неперервність функції. Похідна. Дослідження функції	2
6	Лекція 6. Функції декількох змінних. Виробнича функція Коба-Дугласа	2
7	Лекція 7. Інтеграл та інтегрування функцій	2
Разом за 3 семестр		14
8	Лекція 8. Приклади застосування лінійної алгебри в економіці	2
9	Лекція 9. Економіко-математичні моделі фінансово-економічних задач	2
10	Лекція 10. Предмет і метод фінансової статистики. Зведення та групування статистичних даних. Статистичні показники	2
11	Лекція 11. Середні величини	2
12	Лекція 12. Аналіз варіації ознак в статистичній сукупності	2
13	Лекція 13. Статистичне вивчення динаміки фінансово-економічних показників	2
14	Лекція 14. Методологія індексного аналізу фінансово-економічних показників	2
Разом за 4 семестр		14
Разом		28

6. Темы семінарських занять (практичних/лабораторних)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Дії з матрицями та рішення системи лінійних рівнянь методом Крамера в Microsoft Excel	2
2	Визначники вищих порядків. Мінори та алгебраїчні доповнення	2
3	Обернена матриця. Матричний метод для знаходження коренів неоднорідних систем лінійних алгебраїчних рівнянь	2
4	Метод Гауса для знаходження коренів систем лінійних алгебраїчних рівнянь	2
5	Множини та послідовності. Знаходження межі послідовності	2
6	Дослідження функції однієї змінної	2
7	Застосування математичного апарату в економічних задачах на прикладі виробничої функції Коба-Дугласа в Microsoft Excel	2
8	Використання чисельних методів для застосування визначених інтегралів в економіці	2
Разом за 3 семестр		16
9	Прикладні аспекти застосування лінійної алгебри в економіці: модель міжгалузевого балансу	2
10	Побудова математичних моделей економічних задач у вигляді ЗЛП та їхнє розв'язання за допомогою інструменту «Пошук рішень» MS Excel	2

11	Зведення та групування статистичних даних за допомогою вбудованого інструментарію MS Excel	2
12	Степеневі та структурні середні величини у фінансових розрахунках	2
13	Дослідження варіації ознак в статистичній сукупності	2
14	Статистичне вивчення динаміки фінансово-економічних показників	2
15	Індивідуальні, загальні агрегатні та середньозважені індекси	2
16	Загальні індекси середніх величин	2
Разом за 4 семестр		16
Разом		32

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Матриці. Визначники та їх властивості	2
2	Тема 2. Визначники вищих порядків	2
3	Тема 3. Операції над матрицями	4
4	Тема 4. Системи лінійних рівнянь	6
5	Тема 5. Множини та послідовності	2
6	Тема 6. Функції однієї змінної	2
7	Тема 7. Неперервність функції. Похідна. Дослідження функції	4
8	Тема 8. Функції декількох змінних	4
9	Тема 9. Інтеграл та інтегрування функцій	2
Разом за 3 семестр		28
10	Тема 10. Приклади застосування лінійної алгебри в економіці	2
11	Тема 11. Економіко-математичні моделі фінансово-економічних задач	8
12	Тема 12. Предмет і метод фінансової статистики. Зведення та групування статистичних даних	2
13	Тема 13. Статистичні показники	2
14	Тема 14. Середні величини	2
15	Тема 15. Аналіз варіації ознак в статистичній сукупності	2
16	Тема 16. Статистичне вивчення динаміки фінансово-економічних показників	2
17	Тема 17. Методологія індексного аналізу фінансово-економічних показників	2
Разом за 4 семестр		22
Разом		50

Індивідуальне завдання

Індивідуальне практичне завдання (ІПЗ) з освітньої компоненти «Вища математика та фінансова статистика» - це вид індивідуально-дослідної роботи фахового молодшого бакалавра, яка містить результати дослідницького пошуку, відображає певний рівень його навчальної компетентності.

Метою ІПЗ є систематизація, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань із навчальної дисципліни, удосконалення навичок самостійної навчально-пізнавальної діяльності.

Змістом ІІЗ є завершена практична робота, яка виконується на основі знань, умінь та навичок, отриманих під час лекційних, практичних занять, самостійної роботи і охоплює декілька тем або поглиблений зміст однієї з тем навчального курсу.

Навчальні завдання в ІІЗ сформульовані як ситуаційні кейси для вирішення певної проблемної ситуації з предметної області економіки та фінансів. Перелік індивідуальних завдань, методичні рекомендації та вимоги щодо виконання та оформлення ІІЗ розміщено в профілі даної дисципліни у СЕЗН ЗНУ Moodle.

Індивідуальне практичне завдання ІІІ-ого навчального семестру містить два практичних кейси. Перший кейс охоплює теоретичні знання, практичні навички й поглиблене опрацювання здобувачами Розділу 1 «Лінійна алгебра» даної дисципліни; другий кейс – Розділу 2 «Функції однієї та декількох змінних. Диференціальне та інтегральне числення».

Індивідуальне практичне завдання ІV-ого навчального семестру також містить два практичних кейси. Перший кейс охоплює теоретичні знання, практичні навички й поглиблене опрацювання здобувачами Розділу 3 «Прикладні аспекти математичних основ в економіці та фінансах» даної дисципліни; другий кейс – Розділу 4 «Фінансова статистика».

*Критерії оцінювання індивідуального практичного завдання
(максимум 10 балів)*

Оцінювання виконаного ІІЗ є комплексним. Підсумкова бальна оцінка складається з двох частин:

- правильності математичних розрахунків в таблицях MS Excel, повноти одержаних висновків при вирішенні ситуаційного кейсу ІІЗ (від 0 до 5 балів);
- якості відповідей під час індивідуального захисту ІІЗ: послідовність та логічність викладення ходу вирішення поставленого завдання, правильність відповідей на поставлені запитання, повнота та правильність одержаних висновків (від 0 до 5 балів).

Оцінка «відмінно» (9-10 балів):

- правильна економіко-математична постановка задачі, відповідно до умови практичного кейсу;
- правильність математичних розрахунків в таблицях MS Excel, під час її вирішення;
- наявність в розрахунках MS Excel повних, правильних й обґрунтованих висновків;
- виклад матеріалу під час індивідуального захисту є логічним та послідовним;
- вміння орієнтуватись в предметній області практичного кейсу й давати правильні відповіді на додаткові запитання.

Оцінка «добре» (7-8 балів):

- правильна економіко-математична постановка задачі, відповідно до умови практичного кейсу;
  - математичні розрахунки в таблицях MS Excel, під час її вирішення можуть мати не суттєві помилки;
  - наявність в розрахунках MS Excel здебільшого правильних й обгрунтованих висновків;
  - виклад матеріалу під час індивідуального захисту є логічним, послідовним, але допускаються неточності;
  - здебільшого вміння орієнтуватись в предметній області практичного кейсу й давати відповіді на додаткові запитання з незначними помилками.
- Оцінка «задовільно» (4-6 балів):
- економіко-математична постановка задачі, відповідно до умови практичного кейсу, побудована з помилками;
  - математичні розрахунки в таблицях MS Excel, під час її вирішення мають суттєві помилки, або частина розрахунків є відсутньою;
  - зроблені висновки є некоректними, неповними, необгрутованими, або відсутні;
  - виклад матеріалу під час індивідуального захисту не є логічним та послідовним, містить суттєві неточності;
  - невміння орієнтуватись в предметній області практичного кейсу й давати відповіді на додаткові запитання.
- Оцінка «незадовільно» (0-3):
- економіко-математична постановка задачі, відповідно до умови практичного кейсу, побудована з помилками;
  - математичні розрахунки в таблицях MS Excel відсутні, або не дозволяють зробити правильні висновки;
  - висновки відсутні, або повністю неправильні;
  - під час індивідуального захисту, здобувач не може послідовно й змістовно розкрити сутність виконаної роботи;
  - невміння орієнтуватись в предметній області практичного кейсу й давати відповіді на додаткові запитання.

НЕФОРМАЛЬНА /ІНФОРМАЛЬНА ОСВІТА

Для покращення засвоєння теоретичного матеріалу даної дисципліни й більш глибокого опрацювання розділів 1-3 під час самостійної роботи, рекомендується навчальний YouTube-канал к.ф.-м.н. Олексія Василенко «Онлайн заняття з вищої математики» за адресою <https://www.youtube.com/@Alwebra>

8. Види контролю і система накопичення балів

В таблиці нижче наведені види контролю й система накопичення балів з дисципліни «Вища математика та фінансова статистика» в III навчальному семестрі.

Поточний контроль знань (ПКЗ)		Індивідуальне практичне завдання	Залік	Сума
Модульна атестація № 1	Модульна атестація № 2			
Розділ 1	Розділ 2			
30	30	10	30	100

В тому числі, за видами контрольних заходів:

Вид заняття / роботи	Вид контроль-ного заходу	Зміст контрольного заходу	Критерії оцінювання та терміни виконання	Усього балів
1	2	3	4	5
Поточний контроль				
На початку аудиторного заняття протягом семестру	Бліц-опитування	<u>Проміжний оглядовий зріз знань</u> за темами минулих лекцій і практичних занять (протягом 5-7 хвилин): самостійне опрацювання теоретичного (рівень «відтворення») та «розуміння») та практичного (рівень «застосування» та «створення») навчального матеріалу; формат - групові та індивідуальні завдання, обговорення та дискусія.	Передбачає надання повних відповідей і доповнень; спонукає здобувачів до систематичної самостійної роботи при підготовці до поточних занять; активізує абстрактне мислення із застосуванням методу аналізу та синтезу; <u>не передбачає бального оцінювання.</u>	-
<i>Змістовий розділ 1</i>				
Практичне заняття 1	Практична робота 1 за темою заняття	<u>Перевірка рівня практичної складової сформованих РН 06, РН 09, РН 15</u> за матеріалом тем 1-4. Повністю виконані практичні роботи 1-4 передбачають застосування апарату лінійної алгебри при вирішенні фінансово-економічних задач і реалізацію розрахунків сучасними інформаційно-обчислювальними засобами, зокрема в таблицях MS Excel.	Кожна з практичних робіт 1-4 оцінюється комплексно максимально у 5 балів: – незадовільний рівень – 0-2 балів (<i>не зараховано</i>); – достатній рівень (60%-100% від максимального балу) – 3, 4, 5 балів (<i>зараховано</i>). При формуванні шкали бальної оцінки стимулюється систематична робота здобувачів протягом семестру.	5
Практичне заняття 2	Практична робота 2 за темою заняття			5
Практичне заняття 3	Практична робота 3 за темою заняття	<u>Перелік індивідуальних завдань, методичні рекомендації та вимоги щодо їх виконання та оформлення розміщено в профілі даної дисципліни у Moodle.</u>		5
Практичне заняття 4	Практична робота 4 за темою заняття			5
Лекція 4	Тестування за змістовим розділом 1	<u>Перевірка рівня теоретичної складової сформованих РН 02, РН 15</u> за матеріалом тем 1-4.	Тестові питання оцінюються: <i>правильно/неправильно</i> . Кількість рівнозначних питань – 10: – незадовільний рівень:	10

		Питання для підготовки: визначники та їх основні властивості; мінори та алгебраїчні доповнення; розкладання визначника по рядку (стовпцю); операції над матрицями; системи лінійних рівнянь; метод Гауса; правило Крамера; невизначені та однорідні системи рівнянь.	0-5 балів (не зараховано); – достатній рівень (60%-100% від максимального балу): 6-10 балів (зараховано) <i>Тест розміщено в профілі даної дисципліни у Moodle.</i>	
<i>Змістовий розділ 2</i>				
Практичне заняття 5	Практична робота 5 за темою заняття	<u>Перевірка рівня практичної складової сформованих РН 06, РН 09, РН 15</u> за матеріалом тем 5-9. Повністю виконані практичні роботи 5-8 передбачають комплексне застосування інструментальних засобів математичного аналізу для дослідження функцій фінансово-економічних показників, вирішення відповідних індивідуальних завдань і реалізації розрахунків інформаційно-обчислювальними засобами MS Excel. <i>Перелік індивідуальних завдань, методичні рекомендації та вимоги щодо їх виконання та оформлення розміщено в профілі даної дисципліни у Moodle.</i>	Кожна з практичних робіт 5-8 оцінюється комплексно максимально у 5 балів: – незадовільний рівень – 0-2 балів (не зараховано); – достатній рівень (60%-100% від максимального балу) – 3, 4, 5 балів (зараховано). При формуванні шкали бальної оцінки стимулюється систематична робота здобувачів протягом семестру.	5
Практичне заняття 6	Практична робота 6 за темою заняття			5
Практичне заняття 7	Практична робота 7 за темою заняття			5
Практичне заняття 8	Практична робота 8 за темою заняття			5
Лекція 7	Тестування за змістовим розділом 2	<u>Перевірка рівня теоретичної складової сформованих РН 02, РН 15</u> за матеріалом тем 6-10. Питання для підготовки: множини, основні визначення; границі послідовності; графік функції однієї змінної та її границя; дослідження функції; умови зростання та спадання функції, її екстремуми; похідна функції та її геометричний зміст; частинні похідні складної функції; таблиця похідних; поняття та властивості визначеного й невизначеного інтегралів.	Тестові питання оцінюються: <i>правильно/неправильно</i> . Кількість рівнозначних питань – 10: – незадовільний рівень: 0-5 балів (не зараховано); – достатній рівень (60%-100% від максимального балу): 6-10 балів (зараховано) <i>Тест розміщено в профілі даної дисципліни у Moodle.</i>	10
Усього ПКЗ	10			60
Підсумковий контроль				
Залік	Теоретичне завдання: Тестування	<u>Перевірка рівня теоретичної складової сформованих програмних результатів навчання ПРН 02, ПРН 15</u> здійснюється комплексно відповідно до змісту навчальної дисципліни, за темами 1-9.	Тестові питання оцінюються: <i>правильно/неправильно</i> . Кількість рівнозначних питань – 30, кожне з яких оцінюється в 1 бал: – незадовільний рівень: 0-15 балів (не зараховано); – достатній рівень (60%-100% від максимального балу):	30

		Теоретичне завдання представлено у форматі комплексного тесту, до якого включено 20 рівнозначних тестових теоретичних питань з тем усіх змістових модулів 1 та 2.	16-30 балів (зараховано) <i>Тест розміщено в профілі даної дисципліни у Moodle.</i>	
	Практичне завдання: Індивідуальне практичне завдання	<u>Перевірка рівня практичної складової сформованих програмних результатів навчання ПРН 06, ПРН 09, ПРН 15</u> здійснюється через виконання індивідуального практичного завдання за темами практичних робіт 1-8. <i>Перелік залікових питань та практичних завдань розміщено в профілі даної дисципліни у Moodle.</i>	Підсумкова бальна оцінка складається з двох частин: - правильності математичних розрахунків в таблицях MS Excel, структурованості й повноти одержаних змістовних відповідей (5 балів); - якості відповідей на запитання щодо змісту обчислюваних показників, правил і формул їх розрахунків, логічної та економічної обґрунтованості висновків (5 балів).	10
Усього ПК	2			40

В таблиці нижче наведені види контролю й система накопичення балів з дисципліни «Вища математика та фінансова статистика» в **IV навчальному семестрі**.

Поточний контроль знань (ПКЗ)		Індивідуальне практичне завдання	Екзамен	Сума
Модульна атестація № 1	Модульна атестація № 2			
Розділ 3	Розділ 4			
30	30	10	30	100

В тому числі, за видами контрольних заходів:

Вид заняття / роботи	Вид контрольного заходу	Зміст контрольного заходу	Критерії оцінювання та терміни виконання	Усього балів
1	2	3	4	5
Поточний контроль				
На початку аудиторного заняття протягом семестру	Бліц-опитування	<u>Проміжний оглядовий зріз знань</u> за темами минулих лекцій і практичних занять (протягом 5-7 хвилин): самостійне опрацювання теоретичного (рівень «відтворення» та «розуміння») та практичного (рівень «застосування» та «створення») навчального матеріалу; формат - групові та індивідуальні завдання, обговорення та дискусія.	Передбачає надання повних відповідей і доповнень; спонукає здобувачів до систематичної самостійної роботи при підготовці до поточних занять; активізує абстрактне мислення із застосуванням методу аналізу та синтезу; <i>не передбачає бального оцінювання.</i>	-
<i>Змістовий розділ 3</i>				

Практичне заняття 9	Практична робота 9 за темою заняття	<u>Перевірка рівня практичної складової сформованих РН 06, РН 09, РН 15</u> за матеріалом тем 10-11. Повністю виконані практичні роботи 9-10 передбачають застосування апарату лінійної алгебри при вирішенні фінансово-економічних задач і реалізацію розрахунків сучасними інформаційно-обчислювальними засобами, зокрема в таблицях MS Excel.	Практична робота 9 оцінюється максимально у 5 балів: – незадовільний рівень – 0-2 балів (<i>не зараховано</i>); – достатній рівень (60%-100% від максимального балу) – 3, 4, 5 балів (<i>зараховано</i>).	5
Практичне заняття 10	Практична робота 10 за темою заняття	<i>Перелік індивідуальних завдань, методичні рекомендації та вимоги щодо їх виконання та оформлення розміщено в профілі даної дисципліни у Moodle.</i>	Практична робота 10 оцінюється максимально у 5 балів: – незадовільний рівень – 0-8 балів (<i>не зараховано</i>); – достатній рівень (60%-100% від максимального балу) – 9-15 балів (<i>зараховано</i>). При формуванні шкали бальної оцінки стимулюється систематична робота здобувачів протягом семестру.	15
Лекція 10	Тестування за змістовим розділом 3	<u>Перевірка рівня теоретичної складової сформованих РН 02, РН 15</u> за матеріалом тем 10-11. Питання для підготовки: матриця міжгалузевого балансу, модель Леонт'єва, задача лінійного програмування, цільова функція, обмеження, геометричний метод, Пошук рішення.	Тестові питання оцінюються: <i>правильно/неправильно</i> . Кількість рівнозначних питань – 10: – незадовільний рівень: 0-5 балів (<i>не зараховано</i>); – достатній рівень (60%-100% від максимального балу): 6-10 балів (<i>зараховано</i>) <i>Тест розміщено в профілі даної дисципліни у Moodle.</i>	10
<i>Змістовий розділ 4</i>				
Практичне заняття 11	Практична робота 11 за темою заняття	<u>Перевірка рівня практичної складової сформованих РН 06, РН 08, РН 09, РН 15</u> за матеріалом тем 12-17. Повністю виконані практичні роботи 11-14 передбачають комплексне застосування методів фінансової статистики для узагальнення, обробки й аналізу фінансово-економічних показників, вирішення відповідних індивідуальних завдань і реалізації розрахунків інформаційно-обчислювальними засобами MS Excel.	Кожна з практичних робіт 11-14 оцінюється комплексно максимально у 5 балів: – незадовільний рівень – 0-2 балів (<i>не зараховано</i>); – достатній рівень (60%-100% від максимального балу) – 3, 4, 5 балів (<i>зараховано</i>). При формуванні шкали бальної оцінки стимулюється систематична робота здобувачів протягом семестру.	5
Практичне заняття 12	Практична робота 12 за темою заняття	<i>Перелік індивідуальних завдань, методичні рекомендації та вимоги щодо їх виконання та оформлення розміщено в профілі даної дисципліни у Moodle.</i>		
Практичні заняття 13-14	Практична робота 13 за темою заняття			
Практичні заняття 15-16	Практична робота 14 за темою заняття			
Лекція 14	Тестування за змістовим розділом 4	<u>Перевірка рівня теоретичної складової сформованих РН 02, РН 15</u> за матеріалом тем 12-17. Питання для підготовки: групування, абсолютні та відносні показники, види	Тестові питання оцінюються: <i>правильно/неправильно</i> . Кількість рівнозначних питань – 10: – незадовільний рівень: 0-5 балів (<i>не зараховано</i>); – достатній рівень (60%-100% від максимального балу):	10

		ступеневих та структурних середніх величин, характеристики динаміки, класифікація статистичних індексів.	6-10 балів (зараховано) <i>Тест розміщено в профілі даної дисципліни у Moodle.</i>	
Усього ПКЗ	8			60
Підсумковий контроль				
Іспит	Теоретичне завдання: Тестування	<u>Перевірка рівня теоретичної складової сформованих програмних результатів навчання ПРН 02, ПРН 15</u> здійснюється комплексно відповідно до змісту навчальної дисципліни, за темами 1-17. Теоретичне завдання представлено у форматі комплексного тесту, до якого включено 20 рівнозначних тестових теоретичних питань з тем усіх змістових розділів 1-4.	Тестові питання оцінюються: <i>правильно/неправильно</i> . Кількість рівнозначних питань – 30, кожне з яких оцінюється в 1 бал: – незадовільний рівень: 0-15 балів (<i>не зараховано</i>); – достатній рівень (60%-100% від максимального балу): 16-30 балів (<i>зараховано</i>) <i>Тест розміщено в профілі даної дисципліни у Moodle.</i>	30
	Практичне завдання: Індивідуальне практичне завдання	<u>Перевірка рівня практичної складової сформованих програмних результатів навчання ПРН 06, ПРН 09, ПРН 15</u> здійснюється через виконання індивідуального практичного завдання за темами практичних робіт 9-14. <i>Перелік залікових питань та практичних завдань розміщено в профілі даної дисципліни у Moodle.</i>	Підсумкова бальна оцінка складається з двох частин: - правильності математичних розрахунків в таблицях MS Excel, структурованості й повноти одержаних змістовних відповідей (5 балів); - якості відповідей на запитання щодо змісту обчислюваних показників, правил і формул їх розрахунків, логічної та економічної обґрунтованості висновків (5 балів).	10
Усього ПК	2			40

Шкала оцінювання: національна та ECTS

<i>100-бальна шкала</i>	<i>Шкала ECTS</i>	<i>4-бальна шкала</i>	<i>Національна шкала екзамен/залік*</i>
0-49	FX	2	Незадовільно / не зараховано
50-59	F		
60-69	E	3	Задовільно / зараховано
70-74	D		
75-84	C	4	Добре / зараховано
85-89	B		
90-100	A	5	Відмінно / зараховано

90-100 (відмінно) – здобувач фахової передвищої освіти виявляє особливі творчі здібності з підготовки завдань з «Вищої математики та фінансової статистики», вміє самостійно здобувати знання та використовувати їх відповідно до спеціальності. Знання застосовуються при вирішенні практичних завдань, аргументуються. Практичні завдання виконано в повному обсязі. Демонструє повний обсяг знань тематики навчальної програми.

85-89 (дуже добре) – здобувач фахової передвищої освіти вільно (самостійно) володіє вивченим обсягом матеріалу, в тому числі і застосовує його на практиці; вільно розв'язує задачі в стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, добирає переконливі аргументи на підтвердження вивченого матеріалу з навчальної дисципліни. Практичні завдання виконано на 90%.

75-84 (добре) – здобувач фахової передвищої освіти вміє порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, в цілому самостійно застосовувати її на практиці, контролювати власну діяльність, виправляти помилки і добирати аргументи на підтвердження певних думок під керівництвом викладача. Практичні завдання виконано на 80%.

70-74 (задовільно) – здобувач фахової передвищої освіти здатний застосовувати вивчений матеріал на рівні стандартних ситуацій, частково контролювати власні навчальні дії, наводити окремі власні приклади на підтвердження певних тверджень. Практичні завдання виконано на 70%.

60-69 (достатньо) – здобувач фахової передвищої освіти може відтворити значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, за допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, порівнювати та робити висновки, виправляти допущені помилки. Практичні завдання виконано на 60%.

35-59 (незадовільно – з можливістю повторного складання) – здобувач фахової передвищої освіти володіє матеріалом з навчальної дисципліни на початковому рівні, значну частину матеріалу відтворює на репродуктивному рівні. Практичні завдання виконано на 50%.

1-34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом) - здобувач фахової передвищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу. Завдання та практичні роботи не виконано.

9. Рекомендована література

Основна:

1. Пукальський І.Д., Лусте І.П., Яшан Б.О. Вища математика для економістів (опорний конспект лекцій та практикум) : навч. посіб. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. 420 с. URL: <https://archer.chnu.edu.ua/handle/123456789/4901>
2. Грисенко М.В. Вища математика для економістів : підручник. К. : ВПЦ «Київський університет», 2022. 687 с. URL: https://mechmat.knu.ua/wp-content/uploads/2023/09/pidruchnyk_vyshcha-matematyka-dlia-ekonomistiv_2023_hrysenko-m.v.pdf
3. Скуратовський Р.В. Вища математика з прикладами і задачами : підручник. К. : Національна академія управління, 2021. 232 с. URL: <https://nam.kyiv.ua/files/publications/matematika-2021.pdf>
4. Підгорний А.З., Погорелова Т.В. Фінансова статистика : навчальний посібник. К : ФОП Гуляєва В.М, 2020. 204 с.
5. Бегун С.І. Статистика : навчальний посібник. Луцьк : ВНУ ім. Лесі Українки, 2022. 230 с. URL: https://vstup.htek.com.ua/wp-content/uploads/2024/10/9.2-Begun_ZTS_2022.pdf

Додаткова:

1. Волошин О., Галайко Н. Математика для економістів: словник економічних термінів: словник. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2020. 97 с.
2. Дудкін М.Є., Дюженкова О.Ю., Степахно І.В. Вища математика [Електронний ресурс] : підручник. К. : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. 449 с. URL: <https://ela.kpi.ua/items/d164ab3a-9a02-424f-80e4-eaba5e0cb2ac>
3. Шмиголь Н., Бирський В., Антонюк А. Математичний інструментарій веб-аналітики для оцінки вартості медіа-ресурсів у цифровій економіці. *Управління змінами та інновації*. 2024. №11. С. 5-9. URL: <https://doi.org/10.32782/СМІ/2024-11-1>.
4. Шмиголь Н., Бирський В., Антонюк А. Динамічна модель формування довіри споживачів до продукції підприємств під впливом рекламної діяльності. *Управління змінами та інновації*. 2024. Вип. 10. С. 42-45. URL: <https://doi.org/10.32782/СМІ/2024-10-8>.
4. Shmygol N., Glushchevsky V., Cherniavska O., Sembiyeva L., Byrskyi V., Khoroshun V., Merzhynskyi Y. Determining the leaders of Ukraine's insurance market based on the adaptation of the DEA method. *Insurance Markets and Companies*. 2024. Т. 2. № 15. С. 14-25. URL: [https://doi.org/10.21511/ins.15\(2\).2024.02](https://doi.org/10.21511/ins.15(2).2024.02).

Інформаційні ресурси

1. Вища математика та фінансова статистика. URL: <https://epkmoodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=1314>
2. Онлайн заняття з вищої математики: відеоуроки // Блог Олексія Василенко:

веб-сайт. URL: <https://www.youtube.com/@Alwebra>

3. Онлайн заняття зі статистики: відеоуроки // Блог Oleksandr Matsenko: веб-сайт. URL:

https://www.youtube.com/playlist?list=PLAgs_wpSXcvUVdh3MIssskRlpXWe8V_kk.

4. Онлайн калькулятори для розв'язування задач з математики // OnlineMSchool: веб-сайт. URL: <https://ua.onlinemschool.com/math/assistance/>

5. Онлайн калькулятори для розв'язування задач зі статистики // Symbolab: веб-сайт. URL: <https://www.symbolab.com/solver/statistics-calculator>.

6. Курс «Статистика» для економістів: ілюстрації лекційних матеріалів дисципліни // Кафедра Статистика та Аналітика даних: веб-сайт. URL: <https://www.youtube.com/channel/UCkHy0DcFu5uco-TUAn330kw>.

7. Державна служба статистики України: офіційний веб-сайт. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.

